

Izdajatelj:

Društvo katoliških pedagogov Slovenije

Svet revije

Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik

dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor

Erika Ašič
Tatjana Fajdiga
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva

Vzgoja, Rožna ulica 2, 1000 Ljubljana
01/43-83-983
urednistvo@revija-vzgoja.si
info@revija-vzgoja.si
silvo.sinkovec@rkc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV

SI64231160

Transakcijski račun

SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom

Tiskarna Oman, Kranj

Tisk

Belin

Lektoriranje

Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2024 je 6,60 €. Naročnina za naročnike v Sloveniji je 26 € (tujina 36 €).

DDV in poštnina sta všteta v ceno.

Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani.

Prispevkov ne honoriramo.

Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite.

Natisnjenih 1200 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS.

Laž

■ **Silvo Šinkovec**, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent DKPS in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

»Laž ima kratke noge.« Kratek stavek jasno pove, da se laž slej ko prej razkrije. V evangeliju beremo, da se bo vse, kar je skrito, enkrat razodelo na strehah. Enkrat vse pride na dan, v luč. Pot laži je zato na koncu vedno slepa pot.

Laž je beseda, ki je v šoli ne uporabljajo. Kot da se je bojijo, da ne vedo, kaj bi z njo. Učitelj je zagovarjal stališče, da otroku ne smemo reči, da laže, ker ga s tem prizadenemo. To pomeni, da ga ne smemo soočiti z njegovim slabim vedenjem. Če tega ne storimo, bo svoje vedenje ohranjal in ponavljal. Veliko škodo so mu naredili, starši in vzgojitelji.

Veliko je situacij v šoli, ko se otroci zatečejo v laž, na primer, ko gre za domače naloge, obvezno branje in druge naloge, ki bi jih morali narediti, pa jih niso. Tudi odrasli lažemo: glede svojega vedenja, besed in svojih žaljivih namer. Soočiti se z vedenjem, ki ni v redu, je pogumno in potrebno dejanje, če hočemo živeti v normalni družbi. To pa ni vedno lahko.

Slovar slovenskega knjižnega jezika pravi, da je laž »zavestno neresnična izjava z namenom zavajati v zmoto«. Beseda laž pomeni tudi »izmišljotina ali čenča«, tudi »potvorjenost, nepristnost, narejenost«. Bistvo te besede pa je, da nekdo govori o nečem, »kar ne ustreza resnici«. Poglejmo pomen nekaterih besed in izkrivljenost pomenov, ki jim jih lahko kdo pripisuje.

Na primer: *numerologija* raziskuje človeka in njegove potenciale (fizične, psihične in duhovne) na podlagi števil. Iz njih išče pomene za opis osebe, napovedovanje prihodnosti ipd. Iz števil črpa pomene. Nič numerološkega pa ni, ko številke uporabljamo za štetje. Nič numerološkega ni, da v rožnem vencu zmolimo 1 x vero, 5 x očenaš in 5 x 10 zdravamarij. To je organizacija molitve, razporejanje zaporedja in časa molitve. Ker potrebujemo mero za svoje duhovne dejavnosti, si v ta namen pomagamo tudi s številkami. Po zgledu sv. Ignacija določimo dolžino meditacij na duhovnih vajah, na primer

30, 45 ali 60 minut. Zato ni nič numerološkega, če si določimo, da bomo zmolili 30 ali 50 očenašev in zdravamarij.

Ločina ali *sekte* je skupina ljudi, ki se odcepi od verske skupnosti in ima svoj nauk ter svojo razlago verskih resnic, drugačen od sprejetega s strani celotne verske skupnosti. Beseda sekta se uporablja tudi v žaljivem pomeni, za označevanje ljudi, ki se ne ujemajo s tipologijo sekte. Kdor torej besedo sekta uporablja za ljudi, ki ne pripadajo sekti, jih žali in zavaja javnost ter s tem jemlje ugled tem ljudem. Verske skupine v Cerkvi pa niso sekta, ampak prijatelji, ki imajo podoben slog verskega življenja in pripadajo celotni verski skupnosti.

Beseda *magija* se uporablja za dejavnosti, s katerimi ljudje želijo s posebnimi obredi vplivati na druge. S svojo magično prakso se povezujejo z nevidnimi silami. Črna magija neposredno deluje tako, da škoduje, bela magija trdi, da ljudem pomaga. Magi so ljudje, ki delujejo s pomočjo nevidnih sil. To se dogaja v medosebnih in družinskih odnosih, v poslovnem svetu, športu, politiki, gospodarstvu itd. *Okultizem* priznava duhovni svet, ne pa boga. Ukvarja se s skrivnostnimi praksami, da bi se povezal s presežno energijo, ki pa ni božja. Čigava je torej 'skrivnostna moč'? Nič magičnega in okultnega pa ni, ko človek moli, blagoslavlja, prejema zakramente, se udeležuje svete maše. Preko bogoslužja in molitve se povezuje z Bogom, ki daje življenje, tolažbo, oporo, upanje.

Razlikujemo med vero in praznoverjem. *Vera* izraža osebno povezanost človeka z Bogom. *Vera* prebujata zaupanje in upanje, daje smisel in moč. Po veri Bog varuje posameznika, ga kliče in usmerja. *Praznoverje* pa je vera v nekaj, kar ne more dati opore. Ni povezave, zato je prazna in nima moči.

Primerov je neskončno. Kdor besedam pripisuje napačne pomene iz nevednosti, je nevednež. Kdor besede hoteno uporablja napačno, ljudi zavaja in laže. Besede imajo svoj pomen, ki ga je treba spoznavati in spoštovati. ◀